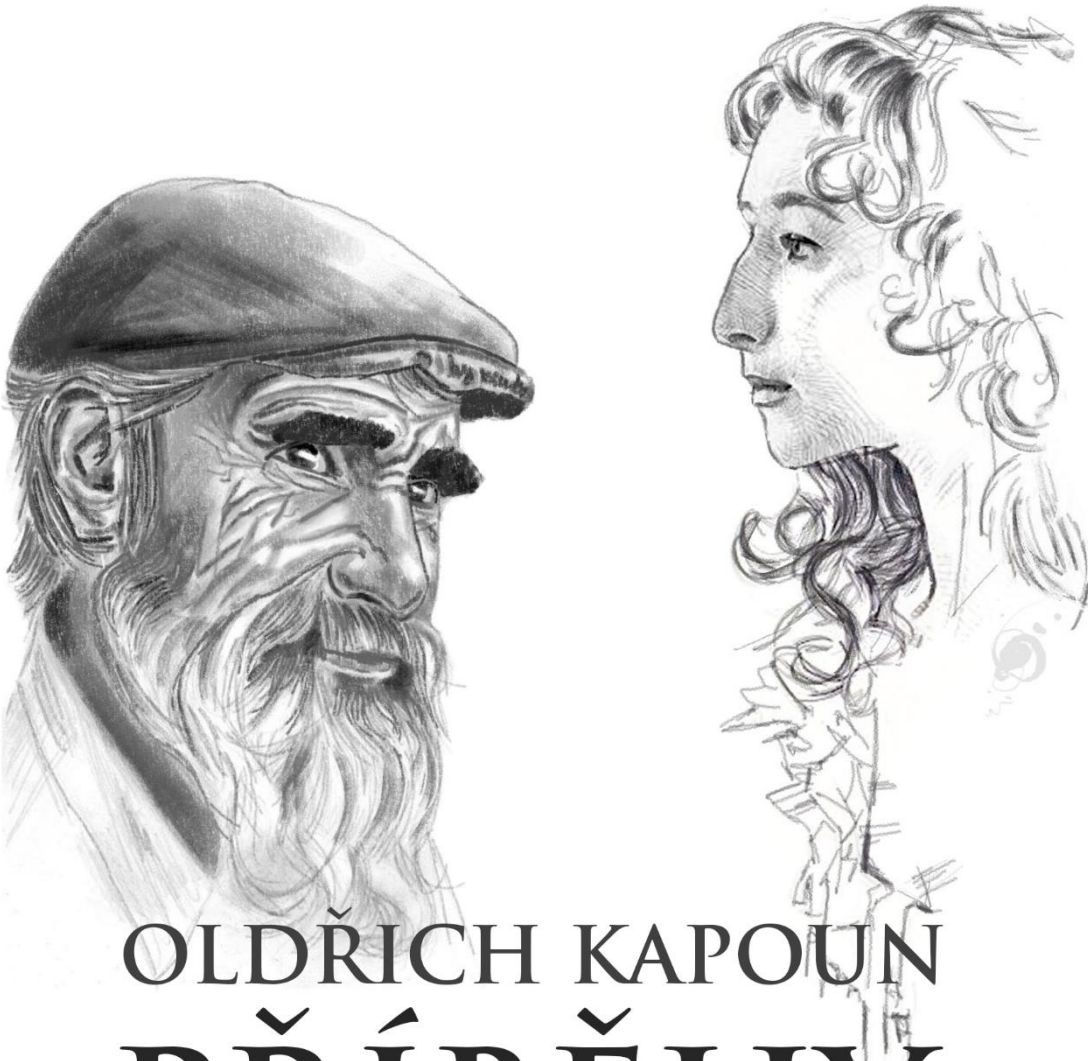

OLDŘICH KAPOUN

PŘÍBĚHY PANA PRAJZE

ILUSTROVALA: IVA ŠURKOVSKÁ

Oldřich Kapoun

Příběhy pana Prajze

Ilustrovala: Iva Šurkovská

PAN PRAJZ A KRAVAŘE

Slunce právě zapadalo za les. Pan Prajz se vracel z políčka domů. Byl totiž čas sklizně, a tak se svým koníkem vyorávali brambory, které na jaře zasadili. Úroda byla velmi dobrá a byl spokojen. Odpojil čerta, vypřáhl koně a ustájil ho. Vytřel ho dosucha slámou, nasypal mu obroku a dal mu čistou vodu. Koník jen zafrkal a řekl: „Až zítra vyjde

slunko, půjdeme zase na pole dokončit tu práci. Už se na to těším.“ Pan Prajz mu odpověděl: „To víš, že půjdeme. Teď si ale odpočiň, ať nabereš sílu. Budeš ji potřebovat.“ Koník tiše zaržál na rozloučenou a pan Prajz zavřel vrata maštale.

Žil v malém domku u silnice, která vedla z Hlučína do Opavy. Za domkem bylo políčko široké jako ten domek se zahrádkou a dlouhé na sto sáhů. Na něm pěstoval obilí, řepu na krmení dobytka, ale hlavně brambory na zimu. Podobně to měli i sousedé. Byli také čtvrtláníci od nepaměti. Vzájemně si pomáhali při žních. Kdo měl koně, půjčoval ho ostatním a ti mu na oplátku přišli pomoct při mlácení obilí, nebo sklizni řepy. Žili prostě pospolu v tom malém městečku. Žili tak jejich rodiče a prarodiče. V místní pekárně pekli chleba, jinak však jedli hlavně kobzole, které si vypěstovali. Rovněž měli denně čerstvé mléko a máslo od svých kraviček. Občas jedli i maso, to když zabili králíka, nebo měli čuníka. Vepřové se dávalo udit nebo se nakládalo do sádla na horší časy. Prostě žili, pracovali a jedli jako celé generace před nimi. Byli šťastni a zdrávi.

Pan Prajz žil sám. Žena mu odešla do nebe před patnácti lety a děti už byly veliké. Rozprchly se do světa. Dcerka Maryčka se stala krejčovou a šila v salónu v Opavě na míru paničkám i mládencům. Syn Hanys odešel do Hlučína za prací. Dělal truhláře. Byla to taková krásná, voňavá práce, která ho velmi bavila. Vyrobil otci nádherný dubový stůl a židle. Sedávali u něho, když se doma sešli k nejrůznějším příležitostem. Otec byl na svého syna i dceru náležitě pyšný. Vždycky jim říkal: „Maminka by z vás měla radost. Jistě se na nás se shora dívá a je spokojená.“ Její podobenku měl pan Prajz

zarámovanou na sekretáři a nikdy nezapomněl zapálit svíčku, když měla výročí. Na dušičky jí pak chodili posvítit na hrob a dát tam čerstvé květiny. Chvilku postáli nad pomníčkem a zavzpomínali na ni. Nezapomněli ani na babičku s dědou a také jim posvítili. Na hřbitov chodili na dušičky až večer, kdy už byla skoro tma, protože na hrobech svítily všude kolem svíčky a byla tam taková opravdová sváteční nálada.

Pan Prajz chodil rád do parku u zámku. Dnes je tam golfové hřiště. Dříve to bývaly louky pod mohutnými duby a lípami. Chodili sem mladí i staří odpočinout si po práci a načerpat další síly. V lukách se klikatil i potůček a nad ním poletovaly vážky, šídla a ptáčci. Občas bylo možné zahlédnout i ptačí drahokam – ledňáčka. Na loukách se pásli daňci, které tam choval místní myslivecký spolek. Byli tam i kolouši a srnci, poněkud plaší a nebylo se možné k nim moc přiblížit. Tuto zvěř již chovali páni z Kravař, kteří žili kdysi na zámku. Byl postaven v empírovém slohu a panstvo se procházelo parkem v nádherných róbách. Občas si vyjelo na projížďku koňmo, protože park je opravdu rozlehlý. Někdy si panstvo vyjelo na výlet v kočáře do nedalekého zámku Raduň, nebo do Hradce nad Moravicí. Tam se setkávalo s šlechtici, ale i s umělci. Nejslavnější z nich byl Ludwig van Beethoven, který zde pobýval, hrál a komponoval. Rovněž tam svého času působil i skladatel Ferenc Liszt. Panstvo se náramně bavilo i loveckými výpravami. Vysoké zvěře bylo tehdy v lesích dost a lovci se tak mohli prohánět skoro všude.

Jednou v létě, kdy byly jarní práce hotovy, se pan Prajz rozhodl, že se vydá na projížďku se svým koníkem. Obilí i řepa byly zasety,

brambory krásně vzešly. Byl vhodný čas na trochu odpočinku. Koník se už těšil na projížďku a povídá: „Pojeďme na Albertovec, tam jsou stáje s jezdeckými koňmi. Tam je i moje milá klisnička Eržika.“

„Proč ne?“ povídá pan Prajz, „ale nejprve se půjdeme osvěžit do Opavice. Je vedro jako v peci a chladná voda nám oběma udělá dobře.“

Řeka byla čistá a voda v ní příjemně chladila. Zašli až ke splavu, kde byla hluboká voda. Zajeli skoro doprostřed. Koníkovi byla voda tak do půl břicha a pan Prajz si smočil stehna. Plavili se sem a tam, až koníček povídá: „Myslím, že by to již stačilo. Pojeďme.“ Albertovec nebyl daleko. Byli tam za půl hodiny. Ve výběhu cválali jezdečtí koně, dováděli a povídali si o chystaných závodech. Už se na ně těšili.

„Já mám žokeje lehkého jako pírko,“ povídá jeden.

„A já mám zase dívčinu, která nikdy nepoužívá bičík,“ říká druhý.

„Já rád vítězím,“ povídá třetí.

Tak si spolu špitali a při tom pobíhali a skotačili. Koník pana Prajze byl však smutný. Marně vyhlížel svoji klisničku. „Asi je ještě ve stáji.“ pomyslel si. „Trochu se tu porozhlédnu, a jestli ji neuvidím, vrátíme se domů.“ Náhle se však otevřela vrata a v nich stála nádherná klisnička. Hřívu měla celou černou a srst jako samet.

„To je ona,“ radostně zaržál koník a hned se k ní rozběhl. Dováděli spolu jako malí. Byla to veliká koňská láska. Do roka se jim narodilo hříbátko. Bylo krásné jako maminka a silné jako tatínek. Dali mu jméno Erika.